

ویرجینیا وولف

اتفاقی از آن خود

ترجمه صفورا نوربخش

ویراستار: مژده دقیقی

انتشارات نیاوران

پیشگفتار مترجم

اتفاقی از آن خود از سخنرانی تا کتاب

«خانم ویرجینیا وولف روز شنبه بیست اکتبر به دیدن ما آمدند و در تالار کالج درباره «زن و داستان» سخنرانی کردند. دلیل اینکه تعداد زنان رمان نویس تاکنون کم بوده به طور کلی ساختار خانه و خانواده است؛ نوشتن در اتفاق نشیمن آسان نبوده و نیست. اکنون که زنان قلم به دست گرفته اند و می نویسند (در ضمن، خانم وولف مخاطبان خود را به نوشتن ترغیب کرد و از آنان خواست نوشتۀ های خود را به انتشارات هوگارت^۱ بفرستند تا برای انتشار ارزیابی شوند) باید سعی کنند تا خود را با معیارهای ادبی متداول، که به احتمال قوی مردانه است، منطبق کنند. بلکه باید معیارهای دیگری از آن خود فراهم کنند؛ باید زبان را بازسازی کنند تا سیّالتر شود و قابلیت آن را داشته باشد که با ظرفیت بیشتری به کار گرفته شود. سخنرانی جالب و بی نظیری بود و ما از خانم وولف بسیار سپاسگزاریم که تشریف آوردنده؛ همین طور از خانم استراچی^۲ که قبول زحمت کردند و اداره سخنرانی را به عهده گرفتند.»^۳

1. Hogarth

2. Strachey

3. به نقل از S. P. Rosenbaum, *Women and Fiction* از منبع زیر:

E. E. Phare (The Student Reporter), *Thersites*, No. 87, 1928.

می شود و در این میان وولف چارچوب نقد ادبیات زنان را به طور گذرا مطرح می کند.

ولف سه ماه وقت صرف تصحیح نوشته هایش می کند و در این بین عنوان کتاب را از «زن و داستان» به «اتفاقی از آن خود» تغییر می دهد و سرآغازی جدید برای کتاب می نویسد. اتفاقی از آن خود سرانجام در ۲۱ اکتبر ۱۹۲۹، یک سال پس از ایراد سخنرانیها، منتشر می شود.^۱

در اوایل سال ۱۹۲۹، وولف پس از سفری کوتاه به برلین در بستر بیماری می افتاد و تا شش هفته قادر نیست چیزی بنویسد. از دفترچه خاطراتش پیداست که قصد دارد نوشتمن رمان *امواج*^۲ را شروع کند، اما موضوع «زن و داستان» بعد از گذشتمن چهار ماه از ایراد سخنرانیها و سه ماه از نوشتمن مقاله هنوز هم رهایش نمی کند و دیگر به این نتیجه رسیده که باید آن را با شکل و سبکی نو—«نیمی محاوره و نیمی گفتگوی درونی»—بازنویسی کند.^۳

کتاب در بستر بیماری در ذهن وولف شکل می گیرد و به محض آنکه می تواند قلم بر کاغذ بگذارد، به سرعت در عرض یک ماه نوشته می شود. با چنان سرعتی می نوشتمن که وقتی قلم به دست می گرفتم مثل بطری آبی بودم که سرو ته شده باشد. با نهایت سرعتی که می توانستم می نوشتمن؛ بیش از حد سریع، چون حالا برای تصحیح آن نوشتمنها باید زحمت بکشم؛ اما این روش به آدم آزادی می دهد و اجازه می دهد از فکری به فکر دیگر پرورد.^۴

اگرچه مقاله «زن و داستان» و کتاب اتفاقی از آن خود موضوع واحدی را دنبال می کنند و به نتایج مشابهی می رسانند، تفاوت های بسیاری با هم دارند.

۱. مقدمه اس. پی. روزنیام بر کتاب زیر مبنای این بخش از مقدمه بوده است:

Rosenbaum, S. P. ed. *Virginia Woolf / Woman & Fiction: The Manuscript Versions of A Room of One's Own*. Blackwell Publishers, 1992. 2. *The Waves*

3. *The Diary of Virginia Woolf*, Vol 3. P 221. 4. Ibid. P 218-19, 221-22.

«با ملایمت به آنها گفتم که شراب بنوشند و اتفاقی از آن خود داشته باشند». ^۱

متن سخنرانیهای ویرجینیا وولف در دو کالج نیوهام و گرتن—که به تازگی در کیمبریج به زنان دانشجو اختصاص یافته بودند—در دست نیست. اما با توجه به گزارش بالا که یکی از دانشجویان در این زمینه نوشته، می توان نتیجه گرفت نطفه استدلالی که ویرجینیا وولف مدتی بعد در کتاب اتفاقی از آن خود به تفصیل به آن پرداخت در همین سخنرانیها بسته شده است. نکته جالبتر این است که ارتباط سخنرانیها با کتاب اتفاقی از آن خود تنها به متن سخنرانیها محدود نیست. برای ویرجینیا وولف، همان گونه که در آغاز کتاب اتفاقی از آن خود یادآور می شود، واقعیت، داستان و حقیقت همواره در تبادل هستند و وجود هر یک به دو تای دیگر وابسته است. بنابراین واقعیت تجربه ویرجینیا وولف در دیدار او از کیمبریج و دو کالج دخترانه آن به داستانی بدل می شود تا ابزار بهتر و گویا تری برای بیان این حقیقت باشد که تقسیم ثروت و علم بین زن و مرد هرگز برابر نبوده و زنان پیوسته مورد تبعیض بوده اند و هستند.

به هر حال، پس از ایراد این سخنرانیها در بیست اکتبر ۱۹۲۸ در کالج نیوهام و در ۲۶ اکتبر ۱۹۲۸ در کالج گرتن، موضوع آنها—«زن و داستان»—ذهن وولف را رها نمی کند و تا پایان سال مقاله ای با همین عنوان «زن و داستان» می نویسد و برای مجله ادبی معتبر فوروم^۲ در نیویورک می فرستد. مقاله در مارس ۱۹۲۹ به چاپ می رسد. اگرچه مقاله «زن و داستان» آنقدر طولانی نیست که بتواند متن سخنرانی باشد، احتمالاً به متن سخنرانیهای وولف بسیار نزدیک است. این مقاله طبق سنت کیمبریج با ابهاماتی پیرامون عنوان آن آغاز می شود. گذشته، حال و آینده زن و داستان به اختصار بررسی

1. Woolf, Virginia. *The Diary of Virginia Woolf*. ed. Anne Olivier Bell and Andrew McNeillie. 5 vol. New York: Harcourt, 1977-1984. 2. *Forum*